

1. Felhasználási terület

Ez a norma előírást illetve utalást tartalmaz a játszóterek illetve az olyan szabadtéri helyek számára amelyek gyerekek, fiatalok és felnőttek számára játék céljára szolgál.

Továbbá ide tartoznak azok a játszásra kijelölt területek, felületek, szabadterek amelyek más felhasználás mellett részben illetve időszakosan játszásra alkalmasak. Például.

- Lakóház környéki területek (lakóházak közti területek, rakodásra alkalmas területek, bejáratok, belső utak).
- Iskolai udvarok, iskolában lévő szabad területek, iskolai sportlétesítmények (A törvénynek megfelelő balesetbiztosításban előírtak szerint).
- Gyerekek és fiatalok számára intézményeinek szabad területei.
- Szabadidő központok (Zöldterületek, sportpályák, szabadtéri strandok, többek között).
- Parlagon lévő belterületek.
- Játszó utcák, városi terek.

A NORMA ALKALMAZÁSA A GYERMEKBARÁT MINŐSÍTÉSBŐL VEZETHETŐ LE.

2. Normatív utalások

Ez a norma tartalmaz datált és nem datált utalások segítségével más publikációkból származó megállapításokat. Ezek a normatív utalások a megfelelő helyen idézve lesznek és azt követően a publikáció(k) felsorolva lesz(nek). Datált utalásokhoz tartoznak ennek a normának későbbi változtatásai vagy átdolgozásai, amennyiben a változtatások vagy átdolgozások már bedolgozva vannak. A nem datált hivatkozások az utolsó kiadásai a hivatkozott publikációnak.

DIN 7898-1

Szabadtéri sportpályák és csarnokok eszközei – asztalitenisz – az asztalok mérete, követelmények, ellenőrzési eljárások.

DIN 7900

Sportpálya eszközei – futballkapu – szerkezeti méretek.

DIN 18024-1

Korlát nélküli felépítmények – 1. rész: utcák, terek, utak, nyilvános közlekedési és zöld területek úgymint játszóterek és későbbi felhasználásra szánt területek.

DIN 18035-1 : 1979-07

Sportpályák – tervezés és méret.

DIN 18917

Zöldterületek – füves illetve bevetett területek.

DIN 33942

Korlát nélküli játszóterek – biztonságtechnikai követelmények és eljárások.

DIN 33943

Kerekessporteszközök – görkorcsolyázó helyek – fogalmak, biztonságtechnikai követelmények és eljárások.

DIN EN 749

Sportpálya eszközei – kézilabdakapu – funkcionális és biztonságtechnikai követelmények és eljárások (belefoglalva a változtatás 1. 1998); német változat EN 749:1995+A1:1998

DIN EN 1176-1

Játszótér berendezések – 1. rész általános biztonságtechnikai követelmények és ellenőrzési eljárások. Német változat EN 1176-1 : 1998

DIN EN 1176-2

Játszótér berendezések – 2. rész további különleges, hintákra vonatkozó biztonságtechnikai követelmények és ellenőrzési eljárások. Német változat EN 1176-2 : 1998

DIN EN 1176-3

Játszótér berendezések – 3. rész további különleges, csúszdákra vonatkozó biztonságtechnikai követelmények és ellenőrzési eljárások. Német változat EN 1176-3 : 1998

DIN EN 1176-4

Játszótér berendezések – 4. rész további különleges, kötélpályákra vonatkozó biztonságtechnikai követelmények és ellenőrzési eljárások. Német változat EN 1176-4 : 1998

DIN EN 1176-5

Játszótér berendezések – 5. rész további különleges, körhintákra vonatkozó biztonságtechnikai követelmények és ellenőrzési eljárások. Német változat EN 1176-5 : 1998

DIN EN 1176-6

Játszótér berendezések – 6. rész további különleges, forgó, mozgó, billenő berendezésekre vonatkozó biztonságtechnikai követelmények és ellenőrzési eljárások. Német változat EN 1176-6 : 1998

DIN EN 1176-7

Játszótér berendezések – A telepítés, felügyelet, karbantartás és üzemeltetés leírása. Német változat EN 1176-2 : 1998

DIN EN 1177-11

Elasztikus játszótér talajok – biztonságtechnikai követelmények és eljárások.. Német változat EN 1177 : 1998

GUV 26.17

csúszós nedvtartó bevonatok. (Az illetékes biztosítási vélemény figyelembevételével) . Minta az ARGE BAU-nál található. (A „városi építmények műszaki kérdései” címmel az ARGE BAU-nál tartott 42. ülés Bréma/1986 06 2-3.)

3. Definíciók

A norma felhasználói számára a következő definíciók érvényesek.

3.1 Községi illetve községrészhez tartozó terület

Ez egy olyan körzet, amely olyan játszótereket tartalmaz, amely a község, közösség és minden korosztály számára rendelkezésre áll.

3.2 Lakótömbi terület

Ez egy olyan lakótömbhöz tartozó terület, amely játszótereket tartalmaz és elsősorban iskoláskorú gyermekek számára áll rendelkezésre.

3.3 Szomszédsági terület

Ez egy terület, amely lakótömb vagy házcsoport közelében fekszik és elsősorban iskoláskorú gyermekek számára áll rendelkezésre.

3.4 Játszó felületek, játszóterek

Az olyan területek, amelyek a 34-s építési törvény szerint, vagy a rendezési terv szerint, vagy szerződés szerint (magánterületeken belül van) játék céljára van biztosítva illetve fenntartva.

3.5 Játszási lehetőség, játszóhely

Olyan hely, ahol van lehetőség játékra anélkül, hogy játék céljára lenne kijelölve. (Pl. Házak bejáratának környéke, találkozóhely a sétálóutcában stb.)

3.6 Játékterület

Olyan terület egy játszó vagy játéktéren belül, ahol speciális játéklehetőségek vannak.

3.7 Természet közeli területek

Olyan terület amelynek természetes elemei játszásra alkalmasak és a kikapcsolódást segítik, strapabíró növényzetet, köveket, sziklákat és nyílt felületeket tartalmaz.

Megjegyzés 1: Kis felület és gyakori használat esetén szokványos játéklehetőséget biztosít.

Megjegyzés 2: Nagyobb felület és ritkább használat esetében különböző sűrűségű növényzetből, szabad felületekből, esetleges vízfelületekből áll össze. Ebben az esetben karbantartást igényel, úgymint a növények metszése, a gyepernyírása stb.

3.8 Oktatási intézmény által kezelt játékelületek, játszóterek

Oktatási intézmény által felügyelt játékelület illetve játszótér amely nyilvánosan használható.

4. Tervezés

4.1 Cél

4.1.1 Elérhetőség

A cél az, hogy a lakások közelében a korszerű és elérhető Játékelületek és játszóhelyek legyenek.

A 12 éves kortól felfelé községi illetve a kerületi játszótér 1000 méteres gyalogláson belül található legyen.

6 és 12 éves kor között községi illetve a kerületi játszótér távolsága 400 métert nem haladhatná meg.

A 6 éves kor alatti gyerekek számára a játékelületek a szomszédsági területeken a lakástól látó és hallótávolságban kellene lenni, azaz maximum 200 méter gyalogútra.

A gyerekeknek számára a játszóterek önállóan elérhetőnek kell lenni. Arra kell törekedni, hogy a játékelületek, zöldterületek, gyalogutak, kerékpárutak, a használók részére a közlekedési veszély megelőzhető legyen.

Megjegyzés: A játékelületek, játszóterek tervezése és üzemeltetése során a közlekedési szabályozások a gyermekek érdekeit szolgálja. A használandó utakon a forgalom lehetőleg csekély legyen. Sebesség korlátozás és forgalomcsökkentő intézkedésekre kell törekedni. Kerülendő a forgalmas utakkal való kereszteződés.

4.1.2 Sokrétűség

4.1.2.1 Általános

A játékelületek, játszóterek sok szempontnak kell megfelelni, hogy a gyermekek testi és szellemi fejlődését egyértelműen elősegítse. A felhasználás sokrétűsége megfelelően nagy játékelületet feltételez, illetve különböző összetevőkön keresztül, úgy mint modellezés, térképezés, játékeszközökkel való berendezés, valósul meg.

4.1.2.2 Fejlődés és mozgás támogatása

A világ megismerése, úgy mint szaglás, ízlelés, tapintás, hallás, látás, fejlesztése természeti alkotóelemek segítségével, homok, kő, föld, fakéreg, fa, kavics és az évszaknak megfelelő növények segítségével. A mértékek, arányok, felületek használata, színek, megismerését

támogatja. Az önállósodást, mint például egyensúly, mozgáskoordináció, segít elő a futás mászás, csúszda, egyensúlyozás, hinta, rugós játékok.

4.1.2.3 Mozgáslehetőség a fiatal korosztály számára

Ennek a korosztálynak speciális mozgáslehetőségre van szükség, görkorcsolyázási lehetőség, asztalitenisz, kosárlabda és megfelelő minőségű tartózkodási terület. A görkorcsolyázási lehetőség esetén a DIN 33943 kell alkalmazni.

4.1.2.4 Alkotóképesség

A homok, víz, agyag, kövek és növények lehetővé teszik a sokoldalú tapasztalatszerzést, kreativitást és a felfedező tanulást teszi lehetővé. A lehetőség a szokásos játékok mellett a téralkotásra, annak megváltoztatásra, a szokásos játékok mellett.

4.1.2.5 Természet modellezése

A természet modellezése pl. dombok, völgyek, mélyedések, barlangok, tavak, készítsen mozgásra, nyújtson elvonulásra lehetőséget. A kis gyermekek játszórésze belátható legyen.

4.1.2.6 Térképzés

A tér természetes megosztása fák, bokrok, sövények nyújtson lehetőséget a különböző játékokra és gyerekeknek biztosítson védettséget. Az esetleges falak illetve más építkezési elemek is a térképzést szolgálják. A nagy felületek lehetővé teszik a korlátok nélküli mozgást, illetve a felesleges energia leadását.(Tombolást).

4.1.2.7 Korlátozottság nélküli hozzáférhetőség

A játszótereket úgy kell építeni, hogy korlátozás nélkül hozzáférhetők legyenek. Élményt nyújtsanak mindenki számára, a korlátozott képességükre igényeit is figyelembe kell venni. DIN 18024-1 és DIN 33942 előírásait figyelembe kell venni.

4.1.2.8 Sokrétű felhasználhatóság

A játszótereknek olyanoknak kell lenni, hogy ha változik a használó korosztályok illetve csoportok megoszlása, az igényeknek megfelelően változtatható legyen. Nyáron és télen is használhatóknak kell lenniük, illetve napos, árnyékos, szélvédett illetve esőtől védett részeket kell tartalmazniuk.

4.1.2.9 Szociális kapcsolatok támogatása

A szociális kapcsolatok ápolása érdekében a játszótereknek, játszó helyeknek, találkozóhelyeket kell magába foglalni minden korosztály számára. Ezek lehetnek szabadidőközponttal, ifjúsági házakkal, sportpályákkal, kertbarátok egyesületével összekapcsolva.

4.1.2.10 A szeparáltság biztosítása

Különböző eszközök segítségével (beugrók, sövények, felszín kialakítása) biztosítani kell zavartalan játékot, visszavonulási lehetőséget egyes gyerekek, illetve gyermekcsoportok számára is.

4.1.2.11 Biztonság

A megbeszélések, tervezés, elkészítés, berendezés során tett intézkedések a biztonságot és egészségmegőrzést szolgálják.

4.2 A felület méretek

Hogy a játékok és tevékenységekkel kapcsolatos elvárások teljesíthetők legyenek, különböző nagyságú felületek szükségesek.

- Szomszédsági területen, játékokra a szánt területnek a felülete legalább 500 m²-nek kell lennie.
- Egy községrészhez (kerülethez) tartozó játszásra kijelölt területnek legalább 5000 m²-nek kell lennie. Ez a külterület közelében lévő terület esetén meghaladhatja a 10000 m²-t. (Lásd 3.7).
- Egy községhez tartozó játszásra kijelölt területnek legalább 10000 m²-nek kell lennie. Ez a külterület közelében lévő terület esetén (lásd 3.7) ez még nagyobb lehet, a terület regeneráló képességének megfelelően. Oktatási intézmény kezelésében lévő terület esetén határt szab a rendelkezésre bocsátott terület.

Megjegyzés: A megadott nagyságok irányadó értékek, a helyi specialitások, szabályozások befolyásolhatja ezt. (Lásd a mintát ARGE BAU 4. pont).

Olyan felületekről van szó amelyek szabály szerint különböző jellegű játéktér területeket tartalmaz, ezek a rendezési terv játékokra kijelölt területként kell szerepelnie.

4.3 Követelmények

4.3.1 Homokozók

Ezeknek a játéktérterületeknek részben napos, részben árnyékosnak és szélvédettnek kell lenni, azonban az épületek árnyékában nem lehet, amennyire lehetséges az épületekből, az utakról, az üléshelyekről jól látható legyen. A homokozónak kell rendelkeznie egy sárosó saroknak korlátozott vízvételi lehetőséggel, a fölösleges víz elvezetését biztosítani kell.

4.3.2 Vízi játékok

Ki kell használni a természetes és mesterséges vizek által nyújtott lehetőségeket játszás, szórakozás céljára. A legnagyobb vízmélység nem haladhatja meg a 40 cm.-t. A partszakaszokat úgy kell kialakítani, hogy be és kijárás biztosítva legyen. A vízben a lejtést úgy kell kiképezni, hogy a vízmélység csak lassan emelkedjen. A medencék alja csúszásmentes és könnyen tisztítható kell, hogy legyen. A medencefenék meredeksége nem haladhatja meg a 6%-t. A vízcseré egyszerűen végrehajtható kell, hogy legyen.

Megjegyzés 1: A medence anyagánál a GUV 26.17 előírásait kell figyelembe venni.

Megjegyzés 2: A természetes vizeknél alkalmasint a változó áramlási, folyási sebességeket és vízszinteket figyelembe kell venni.

4.3.3 Játészótéri játékok

A játészótéri játékokat és a természetes játéklehetőségeket úgy kell elrendezni, hogy többféle egyéni illetve csoportos játékok illetve értelmes játékok legyenek játszhatók.

4.3.4 Labdajátékok

A labdajátékokhoz a felületek olyanok legyenek, hogy a játékot lehetővé tegyék. A sport szabályainak megfelelő nagyság nem előírás. A méretet, a talajt, a sporteszközöket (kapu, háló, kosarak, labdafal) úgy kell megválasztani, hogy változatos felhasználás lehetséges legyen.

Megjegyzés: A játékos, sportos szabadidő felhasználás irányadó adatait a DIN 18035-1 6. szakasza tartalmazza.

4.3.5 Speciális lehetőségek

A mobil készülékek (háromkerekű, kerékpár, görkorcsolya) felhasználására nagyobb összefüggő terület szükséges. Ezt a felhasználásnak megfelelően kell előkészíteni.

4.3.6 Kommunikációra alkalmas területek

Ezeket a területeket úgy kell kiképezni, hogy a különböző felhasználói csoportok számára elérhető legyen (pl. tolószékesek, gyermekkocsival közlekedők) és beszélgetésre, tartózkodásra szolgáljon.

4.3.7 Területek amelyek természettel kapcsolatos élményekre alkalmasak

A természethez közeli területek esetén a rendelkezésre álló összetevőket a terület kezelése és fejlesztése során figyelembe kell venni.

Nagykiterjedésű és külterjes kezelésben álló terület esetén a sokféle felhasználás, a kreativitás elősegítését és a regeneráció képességét kell elősegíteni. A mindenkori játékigényeket a (a belső igényeknek megfelelően, az erősen használt területeknek megfelelően, a természetes elemek elhelyezésével) megfelelő karbantartási és fejlesztési intézkedésekkel kell elősegíteni.

4.3.8 Oktatási intézmény által kezelt játékelületek, játszóterek

A következőket kell tartalmaznia:

- Külső és belső területek különböző tevékenységekre (pl. barkácsolás, képzőművészet, színjátás, éneklés).
- Növénytermesztés céljára illetve istállók állatok nevelésére (természetes vagy mesterséges módon elkészített) helyet kell biztosítani.
- Felügyelő személyzet számára tartózkodási hely, készülékek tárolására helység (mozgatható berendezések, asztalok számára) valamint WC-nek kell lenni.
- Áram, víz csatlakozás, valamint csatornázás.
- Az építési és kaland játszótér részeket növényzettel vagy kerítéssel kell leválasztani (ezzel lehet megóvni a játékokat illetve azoknak eredményeit a külső beavatkozásoktól).

Tűzgyújtási terület üzemeltetése esetén felügyeletet kell biztosítani, amely ellenőrzi a biztonsági előírások betartását.

4.4 Természetes és elkészített környezeti elemek

A rendelkezésekre álló tereptárgyakat (dombok, fák, bokrok, vízfelületek) a kialakításnál figyelembe venni.

4.4.1 Talajok

4.4.1.1 Általános

A kiválasztott talaj fajta és a felületek illetve a kialakítás elsősorban a tervezett játszást és a biztonságot kell szolgálniuk.

A rendelkezésre álló talajminőséget és felületei jellemzőket úgy kell felhasználni, hogy egy átlagos tájt jelképezzen és a tervezett felhasználásnak megfeleljen.

A különböző felhasználások az eltérő talajfajták és felületi elemek (természetes talaj, homok, gye, mező illetve a kapcsolódó felületek) figyelembevételével kerülnek meghatározásra.

4.4.1.2 Homok

A formázásra felhasznált játszó homoknál a homokszeme nagysága 0-2 mm. között kell, hogy legyen és a homoknak kötőanyagot is kell tartalmazni. Nedves talaj esetén a vízelvezetésről is gondoskodni kell.

4.4.2 Növényzet

4.4.2.1 Gyep

A gyepfelületnek a játék igényinek megfelelően strapabírónak kell lenni. (lásd DIN 18917)

4.4.2.2 Telepített növények és spontán vegetáció

A növények telepítésénél illetve pótlásuknál a helynek megfelelő, ellenálló és gyorsan növekvő fajtákat kell kiválasztani. Fák és bokrok esetén élvezhető gyümölcsöket produkáló egyedeket kell felhasználni, ez a játékok minőségét és a természettel kapcsolatos élményszerzést segíti elő (a kerülendő növényfajtákat lásd az 5.6 pontnál). A telepítésnél az időjárástól védő tulajdonságokat, úgy mint szélcsökkentő, napfénytől védő, csapadéktól óvó, kell figyelembe venni.

Megfelelő nagy felület esetén a természetes változatosságot meg kell tartani.

5. Biztonság és karbantartás

5.1 Általános

A biztonsági intézkedések az elvárásokkal együtt láthatóvá teszik, hogy a játékra szánt területek a különböző korosztályok számára, nevelési funkciót látnak el. A kontrol alatt álló játékok, sportok által nyújtott kockázatok, élmények szükségesek. A kisgyermeket a váratlan veszélyektől meg kell óvni.

5.2 Körül kerítés

A játéktereket a hétköznapi utcai ártalmaktól, rakodóhelyektől, szabadon álló lámpáktól, mély víztől és hasonló veszélyforrásoktól el kell határolni.

Az oktatás által kezelt területeket (lásd 4.3.8) körül kell zárni úgy hogy ne lehessen átmászni, amennyiben a biztonság ezt a nem használt időben megköveteli.

Labdajátékok esetén védőhálót kell alkalmazni amely legalább 4 m. magas, hogy a szomszédos telkeket és a közlekedési területeket megóvják. Ha a játszóhely nem szomszédos ilyen területekkel, ez a magasság lehet alacsonyabb.

5.3 Bejárat

A játszótérnek szolgáló területnek az erős közlekedéstől távol kell lenni, illetve a közlekedési területtől egy átmeneti szakasznak kell elválasztania.

A be és kijáratnak olyannak kell lenni, hogy a gyermeke számára is tudatosuljon ez a tény. A korlátozásmentességet biztosítani kell.

A karbantartási gépek bejáratát biztosítani kell. Ezek a felületek egy hordozható készülék segítségével biztosíthatók kell, hogy legyen.

5.4 Játéktéri berendezések

A játéktéri berendezések beépítésének, biztonságának, a szükséges talajnak a leírását a DIN EN 1176-1, DIN 1176-6, DIN EN 1177 és a DIN 33942 tartalmazza.

Természetszerűleg ez vonatkozik az építőelemes játék eszközökre, amelyek a játék során igénybe vehetők.

Megjegyzés: Az 1999 január 1. előtt készült játszóterek ennek megfelelően kell átalakítani. A labdajátékokhoz szükséges eszközök a normáknak meg kell felelnie. (A futballkapunak DIN 7900, a kézilabdakapunak a DIN EN 749, az asztalitenisz asztalnak a DIN 7898-1 előírásainak kell megfelelni.)

A nem játékot szolgáló eszközöknek (pl. faházak, hidak, pavilonok, padok, lépcsők, magasságáthidalók, tetők, mellvédek, lámpák, szeméttartók, konténerek) a közlekedésbiztonság általános elveinek kell megfelelni.

5.5 Víz

A vizeknek a fürdővíz minőséget kell elérniük, szökőkutak és csapok esetén ivóvíz minőség szükséges. Továbbá vizek esetében a hatósági előírásokat kell betartani. Medencék esetében a vízcserének a helyzetnek megfelelően rövid időszakokban kell megtörténnie.

5.6 Mérgező növények

A következő növényeknek nem szabad előfordulnia illetve nem telepíthető:

- *Euonymus europaea* (Csíkos kecskerágó)
- *Daphne mezereum* (Farkasboroszlán)
- *Ilex aquifolium* (Magyal)
- *Labumum anagyroides* (aranyesső)

5.7 Karbantartás

A játszásra kijelölt helyeket rendszeresen kell karbantartani és ellenőrizni.

Részletesen a DIN EN 1176-7 szabályozza.

A természet közeli területek esetén a gondoskodás a tereptárgyakra és növényekre is vonatkozik.

A tervezés során megadott céloknak kell a minőségi gondozásnak megfelelni.

1. FELHASZNÁLÁSI TERÜLET	1
2. NORMATÍV UTALÁSOK.....	1
3. DEFINÍCIÓK.....	3
3.1 Községi illetve községrészhez tartozó terület.....	3
3.2 Lakótömbi terület.....	3
3.3 Szomszédsági terület	3
3.4 Játszó felületek, játszóterek.....	3
3.5 Játszási lehetőség, játszóhely	3
3.6 Játékterület	3
3.7 Természetközeli területek.....	3
3.8 Oktatási intézmény által kezelt játékfelületek, játszóterek	4
4. TERVEZÉS.....	4
4.1 Cél.....	4
4.1.1 Elérhetőség.....	4
4.1.2 Sokrétűség	4
4.2 A felület méretek	6
4.3 Követelmények	6
4.3.1 Homokozók.....	6
4.3.2 Vízi játékok	6
4.3.3 Játszóteri játékok.....	6
4.3.4 Labdajátékok	6
4.3.5 Speciális lehetőségek.....	7
4.3.6 Kommunikációra alkalmas területek.....	7
4.3.7 Területek amelyek természettel kapcsolatos élményekre alkalmasak	7
4.3.8 Oktatási intézmény által kezelt játékfelületek, játszóterek	7
4.4 Természetes és elkészített környezeti elemek	7
4.4.1 Talajok.....	7
4.4.2 Növényzet.....	8
5. BIZTONSÁG ÉS KARBANTARTÁS.....	8
5.1 Általános.....	8
5.2 Körül kerítés	8

5.3 Bejárat	8
5.4 Játéktéri berendezések.....	8
5.5 Víz	9
5.6 Mérgező növények.....	9
5.7 Karbantartás.....	9